

REDEGJØRELSE ETTER ÅPENHETSLOVEN
Rapporteringsperiode: 01.07.2023 – 30.06.2024

Dato: 30.06.2024

Navn på virksomhet: Viking Entreprenør AS
Adresse hovedkontor: Grorudveien 55A 0976 OSLO

Kontaktperson for redegjørelsen: Kristin Flikkeid kristin@vikingentreprenor.no

Åpenhetsloven § 5a: Generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Organisering

Vår virksomhet inngår i et konsern med totalt 3 selskaper. Morselskapet er Mabetec Norge AS. Det er kun Viking Entreprenør AS (heretter VE) som omfattes av åpenhetsloven. Selskapets hovedkontor ligger i Oslo og virksomheten gjennomfører prosjekter hovedsakelig i det sentrale østlandsområdet.

Vår virksomhet er en del av det organiserte arbeidslivet og er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Norsk forening for betongrehabilitering og Murmesternes Forening.

Driftsområde

Virksomheten driver med salg av bygge- og anleggstjenester, hovedsakelig innenfor rehabilitering, og innehar rollen som både hoved- og underentreprenør avhengig av entreprisform og kontrakt.

VE er en aktiv innkjøper av produkter og tjenester, noe som gjør at bedriften må ha en gjennomtenkt innkjøpsstrategi og forhandlinger med leverandører. Vi har også et nettverk av langvarige samarbeidspartnere som vi jevnlig benytter oss av.

Innkjøpene er hovedsakelig prosjektbasert, og kan fordeles mellom direkte innkjøp til vår egenproduksjon samt tjenesteinnkjøp som underentrepriser. I tillegg foretas det mindre administrative innkjøp.

Driften omfatter egenimport av produkter i veldig begrenset omfang.

Rutiner/retningslinjer

Arbeidet med åpenhetsloven er forankret hos daglig leder og styret.

Styret har sluttet seg til målene og prinsippene som åpenhetsloven tar sikte på å oppnå, og har pålagt ledelsen å etablere klare ansvarsområder og prosesser for implementeringen av loven. Dette inkluderer å fastslå hvilke roller eller personer som har ansvaret for å sikre at virksomheten oppfyller sine forpliktelser.

Det skal gjennomføres kontinuerlige aktsomhetsvurderinger av hele virksomheten, leverandørkjeden og forretningsforbindelser. Gjennom disse aktsomhetsvurderingene skal bedriften avdekke faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Funnene skal inngå i en redegjørelse som til enhver tid skal ligge på virksomhetens hjemmeside.

Varslingskanaler og klagemekanismer

VE sine varslingsrutiner er grundig beskrevet i vår personalhåndbok.

I korte trekk og oppsummert, så går varslingsrutinene ut på at man alltid kan varsle nærmeste overordnede eller andre i virksomheten som har ansvar for de spørsmål eller personer det gjelder.

Man kan også varsle tillitsvalgt, verneombud eller arbeidsmiljøutvalg, som så igjen skal følge opp henvendelsen overfor rette vedkommende i virksomheten.

Det kan også varsles til eksternt advokat som plikter å følge opp varselet. Gjelder varselet en sak som kan involvere ledere for virksomheten, og/eller man ikke har oppnådd noen reaksjon fra den det først ble varslet til kan varsleren kontakte styreleder.

Det kan varsles skriftlig eller muntlig. Muntlig varsling kan skje per telefon eller direkte til en av dem som er opplistet i retningslinjene. Skriftlig varsling kan skje per brev eller epost. Varsling kan gjøres anonymt, og navnet til vedkommende som varsler vil være fortrolig opplysning for den begrensede personkrets i virksomheten som behandler saken.

Så lenge bedriften vet hvem som har varslet, skal det alltid gis tilbakemelding så raskt som mulig om hvordan saken er behandlet. Så langt som mulig skal det også gis tilbakemelding om hvilket utfall saken har fått, også om de gjennomførte undersøkelsene ikke avdekket noen kritikkverdige forhold.

Åpenhetsloven § 5b: Opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger

Arbeidsmøter for kartlegging av leverandørkjeder og aktsomhetsvurderinger er igangsatt i rapporteringsperioden, og gjentas jevnlig for å sikre god kontinuerlig oppfølging.

Vi vil først og fremst prioritere kartlegging av verdikjeder knyttet til vår kjernevirksomhet på bransjenivå.

Utover kartleggingen på bransjenivå har VE fokus på byggevarer til egenproduksjon og bemanning.

De kartlagte selskapene blir deretter og skal hele tiden vurderes på bakgrunn av betydning/påvirkning, geografisk risiko og historisk relasjon. Som følge av denne vurderingen er det gjort konkrete forespørslers til foretakene.

Ifølge OECDs retningslinjer skal bedrifter blant annet bidra til å bevare miljøet, respektere menneskerettigheter, ivareta arbeidstakerrettigheter og unngå korrupsjon og smøring. Derfor er disse områdene viktige når VE gjør sine aktsomhetsvurderinger.

Miljø og Klima

Vi har stilt våre leverandører flere spørsmål for å evaluere deres bærekraftspraksis. Vi har blant annet spurt om de aktivt arbeider for et mer bærekraftig klima og miljø, og om kartlegging av disse områdene er integrert i deres rutiner. Videre har vi undersøkt deres prosedyrer for opplæring av ansatte i miljøspørsmål. Vi har også stilt spørsmål om de anvender føre-var-prinsippet i situasjoner hvor det er risiko for alvorlig skade på helse, miljø og sikkerhet. Til slutt har vi bedt om informasjon om deres miljøsertifiseringer og om de årlig rapporterer på klima- og miljøprestasjoner.

Resultater

Nesten alle de spurte (96 %) rapporterer at de aktivt arbeider for et mer bærekraftig klima og miljø, og at de anvender føre-var-prinsippet der det er risiko for alvorlig skade på helse, miljø og sikkerhet. Videre svarer 85 % at kartlegging av klima- og miljøpåvirkninger er en del av virksomhetens rutiner. En noe lavere prosentandel indikerer at de har etablerte rutiner for opplæring av ansatte i bærekraftsarbeid.

Når det gjelder miljøsertifisering og årlig rapportering på klima og miljø, oppgir 76 % av de spurte at de oppfyller disse kravene. Det er verdt å merke seg at de mindre virksomhetene med få ansatte ofte ikke har slike rutiner på plass. Dette mønsteret går igjen i alle svarene, hvor det fremkommer at små bedrifter i større grad mangler etablerte rutiner. Til tross for dette, oppgir de fleste av disse mindre virksomhetene at de likevel arbeider for et mer bærekraftig klima og miljø.

Menneskerettigheter

Våre leverandører har blitt stilt en rekke spørsmål for å sikre deres etterlevelse av gjeldende lover og regler. De har blant annet blitt bedt om å bekrefte at deres innkjøp av varer og tjenester ikke bryter, men respekterer relevante lover og regler, inkludert FN-konvensjoner, FNs menneskerettighetserklæring og arbeidslovgivningen i produksjonslandene.

Videre har vi spurt om virksomheten ivaretar mangfold og likebehandling, samt hvilke krav de stiller til sine (under)leverandører på dette området. Til slutt har vi undersøkt hvordan de sikrer at deres leverandører utfører sine tjenester på en etisk og ansvarlig måte.

Vi er spesielt oppmerksomme på om vi avdekker brudd på arbeidsrettigheter eller produksjonsforhold. Dette kan inkludere dårlige arbeidsforhold, manglende betaling av minimumslønn, overarbeid og manglende helse- og sikkerhetsstandarder.

Det er en risiko knyttet til mangelfull sikkerhet og helse på arbeidsplassene som kan avdekkes, inkludert ulykker og manglende opplæring.

Resultater

Nesten alle de spurte (97 %) svarte bekræftende på de fleste spørsmålene under temaet menneskerettigheter.

Når det gjelder krav som stilles til leverandører vedrørende mangfold og likebehandling, viste en høy andel (92 %) at slike krav er på plass. Imidlertid spesifiserte ikke alle hvilke krav som stilles. Mange vedla dokumentasjon som etiske retningslinjer, etikkerklæringer, sertifiseringer og samsvarserklæringer. Noen gjennomfører også aktsomhetsvurderinger i tråd med Åpenhetsloven og arrangerer fysiske møter. Et fåtall oppga at de ikke visste hvilke krav som stilles, og noen sa at de ikke stilte noen krav. Dette var hovedsakelig små firmaer med få ansatte.

På spørsmålet om hvordan virksomheten følger opp at deres leverandører utfører sine tjenester på en etisk og ansvarlig måte, svarte mange (97 %) at de gjør dette gjennom fysiske møter, bakgrunnsjekker, risikovurderinger og signerte egenerklæringer. Kun et par små firmaer oppga at de ikke følger opp sine leverandører.

Syssetting

Våre leverandører har blitt spurt om det finnes dokumentasjon som bekrefter at deres virksomhet og deres (under)leverandører ivaretar relevante HMS-standarder, samt om de oppfyller de til enhver tid gjeldende regler for arbeidstakers rettigheter. De har også blitt spurt om de har rutiner for å dele informasjon med ansatte relatert til deres rettigheter.

Når det gjelder barnearbeid, har vi spurt om de har etablerte rutiner for å sikre at de verken ansetter barn eller medvirker til barnearbeid, og om de har tiltak for å sikre at deres (under)leverandører ikke ansetter barn eller medvirker til barnearbeid. Videre har vi spurt om de har rutiner for å sikre at bedriften ikke bidrar til diskriminering.

Resultater

Når det gjelder virksomhetenes ivaretagelse av relevante HMS-standarder og tilhørende dokumentasjon, svarte 95 % bekræftende. Kun tre av respondentene la ved dokumentasjon, mens to svarte nei (igjen de små virksomhetene).

Angående dokumentasjon på at deres (under)leverandører ivaretar relevante HMS-standarder, svarte 79 % ja og 21 % nei. De samme tre respondentene vedla dokumentasjon.

I forhold til rutiner for å forhindre barnearbeid, bekreftet 97 % at de har slike rutiner på plass. For tiltak som sikrer at (under)leverandører også overholder dette, svarte 82 % ja, mens resten svarte nei. Kun tre la ved redegjørelser for Åpenhetsloven og Code of Conduct for Business-Partners som dokumentasjon for begge spørsmålene.

Når det gjelder rutiner for å sikre at virksomheten ikke bidrar til diskriminering, svarte 95 % ja og resten nei. Bare fire respondenter la ved dokumentasjon av sine rutiner. Kommentarer kunne også legges til, men ingen benyttet seg av denne muligheten.

90 % av de spurte bekreftet at de har rutiner for deling av informasjon med de ansatte om deres rettigheter. Ingen la ved vedlegg eller kommentarer under dette spørsmålet. Resten svarte nei.

Anti-korrupsjon

Under Anti-korrupsjon har våre leverandører måttet bekrefte at de tar avstand fra alle former for korrupsjon. Vi har også undersøkt om det gjennomføres regelmessig risikokartlegging for å forebygge involvering i korrupsjon, samt om det er etablert rutiner for oppfølging og dokumentasjon av virksomhetens (under)leverandører på dette området. Videre har vi spurt om virksomheten har retningslinjer og prosedyrer for varsling av trakassering, korrupsjon og andre kritikkverdige forhold eller ulovligheter.

Resultater

Samtlige av de forespurte bekreftet at de tar fullstendig avstand fra alle former for korrupsjon.

Når det gjelder regelmessig risikokartlegging for å hindre involvering i korrupsjon, svarte 79 % ja, mens 21 % svarte nei.

Angående rutiner for oppfølging og dokumentasjon av virksomhetens leverandører relatert til anti-korrupsjon, svarte 65 % ja, 21 % nei, og resten var usikre.

Om eksistensen av retningslinjer og rutiner for varsling av trakassering, korrupsjon og andre kritikkverdige forhold/ulovligheter, svarte 87 % ja, mens resten svarte nei.

Resultatet av våre aktsomhetsvurderinger viser en betydelig variasjon i responsene fra de av våre leverandører som har besvart. De større leverandørene har demonstrert robuste rutiner og klare policyer knyttet til åpenhet og gjennomsiktighet. Deres tilnærming til dette aspektet har vært omfattende og oppfyller de nødvendige kravene.

Det er gjennomgående at de fleste svarer positivt på mange av spørsmålene vi har stilt, men svært få velger å legge ved en kommentar eller vedlegg for å underbygge sitt svar.

På en annen side har vi avdekket at enkelte små firmaer som ikke er underlagt åpenhetsloven, ser ut til å ha begrenset kunnskap om lovens innhold og virkeområde.

Det er verdt å merke seg at selv om de ikke har dokumenterte retningslinjer og policyer knyttet til åpenhetsloven, så ser vi at noen av dem allikevel kan ha etablert interne rutiner og praksis som sikrer overholdelse av mange av lovens krav. De kan ha effektive måter å håndheve åpenhetsloven på, selv om det ikke er skriftlig nedfelt.

Men det kan potensielt skape utfordringer når det gjelder å sikre overholdelse av lovens krav, da det er vanskelig å få dokumentert og verifisert at loven følges.

VE verdsetter sitt samarbeid med små leverandører og erkjenner at de kan stå overfor spesielle utfordringer når det gjelder å etterleve åpenhetsloven på en effektiv måte. Mange opererer i ressursbegrensede miljøer og har ofte begrensede økonomiske, menneskelige og teknologiske ressurser tilgjengelig.

Åpenhetsloven § 5c: Opplysninger om eventuelle tiltak virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse.

Vi bygger vår kartlegging på informasjon fra leverandører, informasjon i Startbank og annen allmenn tilgjengelig informasjon. Vår virksomhet utfører også kontroll av lønns- og arbeidsvilkår (påseplikt) i tråd med vår bedriftsinterne rutine.

Vi vil se på om det kan være fornuftig å innarbeide en mer omfattende sjekklister av nye underentreprenører før de godkjennes for kontrakter på våre byggeplasser. Dertil også om man skal innarbeide egne utvidede kontrakts-bestemmelser som skal benyttes overfor disse. Vi har allerede rutiner rundt dette, men ser at det etter åpenhetsloven bør tas inn en «tekst» som synliggjør ansvaret begge veier i kontraktskjeden. Vi vil da klart og tydelig definere ansvarsfordelingen og forpliktelsene mellom alle parter som er involvert, og sørge for at alle parter forstår sine plikter og forventninger i forhold til hverandre. Det er viktig at alle parter forplikter seg til å overholde gjeldende lover og regelverk i sin virksomhet.

Aktsomhetsvurderinger gir VE muligheten til å forberede seg bedre på eventuelle utfordringer og forbedre sjansen for vellykkede byggeprosjekter.

VE erkjenner at åpenhet ikke bare er et juridisk krav, men et viktig bidrag til selskapets integritet og omdømme. Vi ønsker å vise vårt engasjement for å handle ansvarlig og transparent overfor våre interesser og samfunnet generelt og forventer det samme av våre leverandører og forretningsforbindelser.

Vi vil sørge for at alle ansatte i VE har god kjennskap til åpenhetsloven. Dette for å sikre en grundig og varig forståelse av åpenhetsloven og dens krav.

Det bør utarbeides retningslinjer som beskriver åpenhetsloven og firmaets policyer og prosedyrer for overholdelse av loven. Disse retningslinjene vil bli gjort allment tilgjengelige for alle ansatte ved å publiseres i personalhåndboken. Vi vil opprettholde en praksis med regelmessig revisjon og oppdatering i takt med eventuelle endringer eller behov som måtte oppstå.

Ledelsen i VE vil tilstrebe seg på å være engasjert i åpenhetsloven og dens etterlevelse. Og også oppfordre ansatte til å følge loven og være et godt eksempel når det gjelder åpenhet og integritet.

Vi er klar over at dette arbeidet er vedvarende og krever kontinuerlig oppmerksomhet, for å sikre grundige, nøyaktige og omfattende aktsomhetsvurderinger som tar hensyn til alle relevante aspekter av vår virksomhet og våre forsyningskjeder.

Vi forstår viktigheten av åpenhet og vil løpende dele informasjon om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven. Vi er også forpliktet til å rapportere eventuelle funn, tiltak og forbedringer som vi gjennomfører som et resultat av denne prosessen.

VE må også ta hensyn til at det er noen opplysninger vi ikke kan dele på grunn av lovpålagt taushetsplikt. Det betyr at det kan være begrensninger i de informasjonene vi kan dele i samsvar med våre juridiske forpliktelser. Men vi vil likevel gjøre vårt beste for å være åpne og dele all relevant informasjon som vi har lov til å dele i tråd med loven.

Vi vil takke for din interesse i vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetsloven. Vi er forpliktet til å oppnå positive resultater gjennom denne innsatsen, og vi ser frem til å dele våre fremskritt med deg i fremtiden.

Søren Christensen

Søren Christensen
Daglig leder og styremedlem

Trond Ormstad

Trond Ormstad
Styreleder

Morten Nielsen

Morten Nielsen
Styremedlem

Kristin Flikkeid

Kristin Flikkeid
Styremedlem